

Звернення
президента Національної академії наук України
академіка НАН України Б.Є. Патона до
учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
з нагоди Дня вшанування учасників ліквідації
наслідків цієї аварії.

Шановні друзі!

14 грудня в Україні відзначається День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції.

Ця дата в календарі й історії нашої країни приурочена до дня прийняття Державною комісією з розслідування причин катастрофи в експлуатацію комплексу захисних споруд над 4-м зруйнованим аварією енергоблоком Чорнобильської АЕС. Аварія у квітні 1986 року стала найбільшою за час існування атомної енергетики і була спричинена вибухом та подальшим руйнуванням 4 енергоблоку, коли в довкілля потрапила велика кількість радіоактивних речовин. Чорнобильська катастрофа призвела до великих людських жертв, а Чорнобиль став символом атомної небезпеки у світовому масштабі.

З перших годин аварії розпочалася велика робота з подолання її наслідків. Більше 650 тис. людей брали безпосередню участь у ліквідації наслідків катастрофи. Серед них понад 2 тис. співробітників 42-х наукових установ і організацій НАН України. В рекордні терміни ліквідатори аварії закрили зруйнований блок бетонним коконом і зупинили подальше розповзання радіоактивного зараження. Будівництво «саркофагу» стало найважливішою і переломною подією у боротьбі за життя мільйонів на планеті, яка увінчала перший етап напруженої праці. А день, коли це сталося, в нашій державі названий Днем вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Пройшло 30 років, а робота з подолання наслідків чорнобильської катастрофи за участю міжнародної спільноти триває. Кілька днів тому на знешкоджений енергоблок завершили насування арки нового укриття — так званого нового безпечного конфайнменту, який вважається найбільшою у світі рухомою наземною спорудою. Її проектувальники розраховують, що вона повністю ізольє радіоактивні речовини четвертого енергоблоку ЧАЕС від довкілля щонайменше на сто років і дасть змогу за цей час розібрati зруйнований реактор і захоронити його по частинах.

За роки, що минули, ми всі пройшли складний шлях усвідомлення і переосмислення величезного комплексу проблем, пов'язаних з використанням високих і нерідко небезпечних технологій. Незмінним залишається лише одне — найглибша повага до людей, які закрили собою світ від атомного лиха, що вирвалося зі зруйнованого четвертого блоку ЧАЕС.

Дозвольте від імені працівників Національної академії наук України і від себе особисто висловити глибоку подяку учасникам ліквідації наслідків цієї аварії на відзначення їх мужності, самовідданості і високого професіоналізму, а також ширу вдячність всім громадським спілкам інвалідів Чорнобиля, які невтомною працею роблять вагомий внесок у вирішення питань соціального захисту інвалідів-ліквідаторів і їх сімей.

Щиро бажаємо всім учасникам ліквідації наслідків аварії та їх рідним і близьким міцного здоров'я, життєвої енергії, щастя, миру, добра й злагоди. Нехай завжди поруч з вами буде людська повага за ваші добрі справи, за ваш значний вклад у збереження життя на Землі.

Академік НАН України

Б.С.Патон